

W GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny ziemi częstochowskiej

Nr. 188

Częstochowa, piątek 28 września 1945 r.

Rok I.

Konferencja prasowa u Prezydenta Trumana

Australia i Unia Płd.-Afrykańska żądają rozszerzenia Rady Ministrów Spraw Zagr.

LONDYN. — Rządy Australii i Unii Południowo-Afrykańskiej zaprotowały ostro przeciwko składowi Rady Ministrów spraw zagranicznych. Podobne stanowisko zajmują w najbliższych dniach rządy Nowej Zelandii i Kanady.

Premier australijski dr. Evatt skrytykował fakt pominięcia państw, których wkład w dzieło zwycięstwa był tak wielki. Albo — mówił dr. Evatt — wszystkie państwa, które wzięły udział w walce przeciw agresorom, winny być traktowane jednakowo i delegaci ich winni brać udział w Radzie, albo wyniki obrad winny być przedkładane specjalnej konferencji delegatów tych państw, do rozpatrzenia i dyskusji z pełnym prawem krytyki.

Rząd Unii Pol.-Afrykańskiej złożył podobne oświadczenie.

LONDYN, (BBC). — W dniu dzisiejszym mają być kontynuowane obrady Ministrów Spraw Zagranicznych 5-ciu Mocarstw. W związku z tym korespondenci dyplomatyczni amerykańscy i brytyjscy wyrażają troskę z powodu trudności, na które stale napotykają ministrowie i w konkluzji wyrażają zdanie, że w obecnym stadium obrady utknęły na martwym punkcie. Mimo to amerykański delegat Byrnes stwierdza, że z różnego rodzaju trudnościami należało liczyć się od początku, dlatego też jest zupełnie dobrej myśli na przyszłość.

Korespondent dziennika „New York Times” stwierdza zupełnie niedwuznacznie, że światu grozi rozbięcie na dwa bloki. W takim stanie rzeczy los kolonii włoskich i ustalenie granic schodzi na plan dalszy, bo kwestią zasadniczą jest uzgodnienie, czy Narody Zjednoczone zdolne są ze sobą współpracować, czy też mimo wszystkich doświadczeń ulegną rozbięciu na dwa rywalizujące bloki.

W ostatnich dniach dyskutowane sprawy nie noszą się wiele naprzód, chociaż uczestnicy obrad starali się unikać spornych kwestyj.

Poważnym szkopułem są również sprawy proceduralne. Chodzi o rzecz wielkiej wagi: czy Francja ma uczestniczyć w zawieraniu traktatów z państwami bałkańskimi.

FILM AMERYKAŃSKI USUNIĘTY Z EKRAŃÓW BRYTYJSKICH

LONDYN. — Na żądanie publiczności angielskiej usunięto z ekranów kin brytyjskich wyświetlany ostatnio najnowszy film amerykański p. t. „Burma”. Film ten w tendencyjny sposób ilustruje walki na terenie Burmy, pomijając udział w walkach żołnierzy brytyjskich i gloryfikując bohaterstwo oddziałów amerykańskich.

Okrety brytyjskie będą unikać Kanału Panamskiego

LONDYN. — Rząd Wielkiej Brytanii polecił statkom brytyjskim unikanie przejazdu przez Kanał Panamski. Krok ten motywuje rząd brytyjski koniecznością uniknięcia wydatków w walucie dolarowej. Do oszczędności tych Wielka Brytania zmuszona jest cofnięciem przez Stany Zjednoczone ustawy „Lend-Lease”.

AMBASADOR WŁOCH ZŁOŻYŁ LISTY UWIERZYTELNIAJĄCE

WARSZAWA. — Wczoraj o godz. 5-ej po południu w sali Pompejańskiej Pałacu Belwederskiego odbyła się uroczystość wręczenia listów uwierzytelniających Prezydentowi Bierutowi przez ambasadora Włoch p. Eugenio Reale.

ZJAZD

NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO

BYTOM. — W dniach 28, 29 i 30 b. m. ma odbyć się w Bytomiu Ogólny Zjazd Związku Nauczycielstwa Polskiego po raz pierwszy od lat siedmiu. W zjeździe weźmie udział około 1000 delegatów, wysocy dostojnicy państwowi, goście zagraniczni, przedstawiciele partii politycznych, organizacji społecznych prasy, młodzieży i t. d.

Związek Radziecki jest bowiem zdania, że Francja nie powinna brać w tym udziału, gdyż nie podpisywała zawieszenia broni z krajami bałkańskimi.

Najwcześniej rozpatrywane będą wnioski sowieckie, odnoszące się do przyspieszenia prac komisji odszkodowań i komisji repatriacyjnej oraz wniosek francuski, odnoszący się do zwrotu własności prywatnej, zrabowanej przez Niemców.

Wczoraj odbył się bankiet Towarzystwa Przyjaźni Brytyjsko-Radzieckiej, na którym komisarz ludowy do spraw zagranicznych ZSRR Mołotow wygłosił przemówienie, w którym podkreślił szczególnie, że budowniczości nowego świata nie powinni polegać tylko na pięknych słowach, ale siłą demokratycznym w całym świecie udzielić winni jak najdalej idącej pomocy, aby faszyzm, który jest rozsądkiem wszelkiej agresji, wytepić w załątku.

WASZYNGTON. — Na konferencji pra-

„Trzymać się z daleka od polityki”

Przemówienie Citrine'a na Kongresie Związków Zawodowych

PARYŻ. — Na wczorajszym posiedzeniu Kongresu Związków Zawodowych w Paryżu wygłosił dłuższe przemówienie przewodniczący delegacji brytyjskiej sir Walther Citrine, który stwierdził, że przyjęcie przez delegację brytyjską statutu nowej organizacji związków zawodowych uzależnione jest od rokowań z przedwojenną Międzynarodową Federacją Związków Zawodowych. Sir Walther Citrine oświadczył, że zdaniem delegacji brytyjskiej dotychczasowa Federacja winna sama zakończyć swoją działalność, a w biurach nowej organizacji winni być zatrudnieni w pierwszym rzędzie dawni pracownicy. „Obecna organizacja — stwierdził — Walther Citrine — powinna być utworzona na starych podstawach i trzymać się z dala od poli-

sowej, która odbyła się w Białym Domu. Prezydent Truman oświadczył, że zgodnie z postanowieniami, powziętymi w Południowej, flota niemiecka zostanie podzielona na 3 części, z których każda zostanie przydzielona jednemu z 3-ech mocarstw: Stanom Zjednoczonym, Związkowi Radzieckiemu i Wielkiej Brytanii. Dotychczas nie powzięto jeszcze decyzji w sprawie floty japońskiej. Sprawa ta przedstawiona zostanie do rozstrzygnięcia Komisji Odszkodowań Wojennych. Odnośnie londyńskich obrad ministrów spraw zagranicznych prezydent Truman oświadczył, że należy poczekać na zakończenie obrad i wydanie oficjalnego komunikatu, by móc ocenić w pełni wyniki konferencji. Wiadomości o pewnych zaistniałych rozdziałkach nie są nikomu wiadome oficjalnie i należą raczej do sfery domysłów.

LONDYN. — Panuje tutaj przekonanie, że obrady ministrów zakończą się już wkrótce.

tyki”. Po przewodniczącym delegacji brytyjskiej zabrał głos przywódca reprezentacji Ameryki Łacińskiej Toledano, stwierdzając, że podstawą nowej organizacji powinny stanowić sprawy zawodowe rzesz pracujących oraz podkreślił on konieczność jedności ruchu robotniczego. W czasie swego przemówienia Toledano dostrzegł wśród widzów na galerii Largo Caballero i wznosił okrzyk: „W imieniu delegacji Ameryki Łacińskiej witam hiszpańskich towarzyszy”. Rezolucja, uchwalona następnie przez Kongres, żąda od prezydium obrad zaprowadzenia bojkotu Hiszpanii gen. Franco oraz wniesienia na forum międzynarodowe protestu przeciwko prześladowaniu działaczy demokratycznych w Hiszpanii.

Sprawa emigracji żydowskiej

LONDYN. — Rząd angielski wydał komunikat, w którym podał o wiadomości decyzje rządu Wielkiej Brytanii ograniczenia emigracji ludności żydowskiej z różnych krajów do Palestyny. Sytuacja skomplikowała się o tyle, że prezydent Truman obiecał kołom żydowskim daleko idące poparcie w ich dążeniach emigracyjnych. — Prawdopodobnie więc sprawa ta zostanie oddana do rozpatrzenia na forum międzynarodowym.

W związku z tym przewodniczący światowej Organizacji Sjonistycznej dr. Weizmann zażądał od władz brytyjskich udzielenia zezwolenia na wjazd 100.000 Żydów

na terytorium Palestyny. Dr. Weizmann zażądał ponadto dopuszczenia delegacji żydowskiej do udziału w konferencji, w czasie której będzie rozpatrywana ta sprawa.

SPRAWA PALESTYNY ZAJMIĘ SIĘ RADA NARODÓW ZJEDNOCZONYCH

LONDYN, (Polpress). — Rząd angielski oświadczył, że zamierza przedstawić sprawę Palestyny do rozstrzygnięcia Radzie Narodów Zjednoczonych.

Rozłam w angielskiej Partii Konserwatywnej

LONDYN (Polpress). — Obserwator polityczny agencji Reutersa John Kimche donosi o rozdziewkach w łonie partii konserwatywnej, które mogą doprowadzić do rozłamu. Jedną grupą, na której czele stoi Winston Churchill, domaga się bezkompromisowej opozycji wobec rządu Labour Party, druga zaś obawia się, że stanowisko takie doprowadzić może do upadku partii konserwatywnej w Anglii i dlatego w programie swym popiera pewne reformy społeczne. Na czele tej grupy, która otrzymała nazwę „komitetu konserwatystów dla reform społecznych” stoi Richard Law.

MOCARSTWA PODEJMUJĄ STOSUNKI DYPLOMATYCZNE Z WĘGRAMI

BUDAPESZT. — Z Budapesztu donoszą, że Związek Radziecki powziął decyzję nawiązania normalnych stosunków dyplomatycznych z Węgrami. Jednocześnie komunikują, że rząd Stanów Zjednoczonych przesłał na ręce rządu węgierskiego notę z pro-

pozycją nawiązania stosunków dyplomatycznych.

Radio Budapeszt z zadowoleniem zakomunikowało wiadomości te społeczeństwu węgierskiemu. Jednocześnie podano oświadczenie rządowe, że 4 listopada b. r. odbędą się wolne wybory, a rząd zapewni swobodną działalność stronnictwem demokratycznym.

OBRADY WŁOSKIEGO ZGROMADZENIA DORADCZEGO

RZYM. — We wtorek odbyło się w Rzymie otwarcie włoskiego Zgromadzenia Doradczego, w czasie którego wygłosił przemówienie premier Parri, który podkreślił fakt, że niniejsze Zgromadzenie stanowi po most między obecnym stanem rzeczy, a przyszłym parlamentem włoskim. W czasie uroczystości wzniesiono okrzyk: „Niech żyje na wieki włoski Triest!” podchwyconym z entuzjazmem przez zebranych. Przewodniczącym Zgromadzenia został wybrany hr. Sforza, który w najbliższym czasie ma wygłosić przemówienie.

HALIFAX I KEYNES U PREZYDENTA TRUMANA

WASZYNGTON. — W dniu wczorajszym prezydent Stanów Zjednoczonych Harry Truman przyjął na dłuższej rozmowie delegatów Wielkiej Brytanii do spraw gospodarczych lorda Halifaxa i lorda Keynesa. Lord Halifax poinformował prezydenta Trumana o wysiłkach Wielkiej Brytanii w celu usunięcia trudności, wynikłych z powodu cofnięcia billu „Lend-Lease”.

HILLMAN O ZADANIACH ŚWIATOWEGO KONGRESU ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

PARYŻ (Polpress). — Przywódca Kongresu Przemysłowych Związków Zawodowych w Stanach Zjednoczonych Hillman oświadczył na konferencji prasowej, że obecny Kongres Związków Zawodowych jest historycznym wydarzeniem, które wnieść może cenny wkład do demokratycznego postępu narodów i rozwoju świata.

Hillman wyraził ubolewanie z powodu tego, że Amerykańska Federacja Związków Zawodowych nie uznała za stosowne wziąć udział w obradach Światowego Kongresu. Zwrócił on uwagę na konieczność zachowania jedności Narodów Zjednoczonych. „Naszym zadaniem jest — powiedział Hillman — dołożenie wszelkich starań, aby jedność narodów była nie tylko wynikiem wojny, lecz trwałą gwarancją pokoju”.

ANGIELSKO-AMERYKAŃSKA KONFERENCJA NAFTOWA

LONDYN, (Polpress). — Agencja Reutersa donosi, że na angielsko-amerykańskiej konferencji naftowej osiągnięto już pewne pozytywne rezultaty w sprawie uzgodnienia stanowisk angielskiej i amerykańskiej delegacji. Miesięcznik angielski „Spectator” jest innego zdania. „Wielka Brytania — pisze miesięcznik — dąży do zmonopolizowania wydobycia ropy na Środkowym Wschodzie. Wywołuje to podejrzliwość delegacji amerykańskiej. Jest jeszcze zbyt wcześnie by zapatrywać się optymistycznie na wyniki konferencji naftowej”.

LONDYN. — Tekst umowy między W. Brytanią a Stanami Zjednoczonymi przewiduje powołanie do życia Rady Międzynarodowej, która regulowałaby sprawy związane z produkcją i handlem przetworami naftowymi. Przewidywane jest również oparcie handlu naftą na zasadzie spółdzielczości.

LIST KRÓLA GUSTAWA V DO HITLERA

SZTOKHOLM (Polpress). — Szwedzkie ministerstwo spraw zagranicznych opublikowało prywatny list króla Gustawa V do Hitlera, wystosowany po okupacji Norwegii w kwietniu 1940 roku. Król Gustaw pisze między innymi, że Szwecja gotowa jest każdej chwili przeciwstawić się wszelkim usiłowaniom przekroczenia jej granic.

QUISLING APELUJE

OSLO. — Do norweskiego Sądu Najwyższego wpłynęła apelacja Vidkuna Quislinga. Quisling twierdzi, że sąd wojskowy który wydał wyrok skazujący nie był kompetentny w tej sprawie.

WYWIAD

Z CESARZEM HIROHITO

NEW YORK. — Korespondent brytyjskiej „London Evening Standard” uzyskał wywiad z cesarzem japońskim Hirohito. W wywiadzie tym cesarz stwierdził, że istnieje możliwość przekształcenia Japonii na monarchię konstytucyjną na wzór Wielkiej Brytanii.

HIROHITO U MAC ARTHURA

TOKIO. — Cesarz Hirohito został dziś rano przyjęty w gmachu ambasady amerykańskiej w Tokio przez gen. Mac Arthura. Cesarz przybył pod eskortą motocyklistów i natychmiast został dopuszczony do gen. Mac Arthura. Rozmowa odbyła się bez świadków i nie ma żadnych wiadomości o jej szczegółach.

OKUPACJA JAPONII POTRWA SZEREG LAT

WASZYNGTON. — Jak donoszą z Tokio, generał Mac Arthur oświadczył, że okupacja Japonii, aby osiągnąć zamierzone cele, musi potrwać szereg lat.

Z Manili komunikują, że w stolicy wysp Filipińskich dokonano aresztowań przeszło 1.500 osób za kollaboracjonizm z Japończykami.

Karol Poznaneck

Lat temu sześć na wybrzeżu...

(Korespondencja własna „Głosu Narodu“)

Sopot, we wrześniu.

Zagłada statków „Gdynia” i „Gdańsk”

Oba te małe stateczki przybrzeżnej żeglugi, kursujące pomiędzy Gdynią, Helem i Jastarnią, zostały również zaprzęgnięte do służby obrony Wybrzeża. Miały one służyć za koszary zmobilizowanym oficerom marynarki handlowej. Znajdowały się w porcie gdynińskim.

Jednak już po pierwszych nalotach bombowców niemieckich spostrzeżono, że dalszy pobyt w porcie jest nader niebezpieczny i statkom polecono wypłynąć na morze. S/s „Gdynia” i S/s „Gdańsk” nad ranem, dnia 2-go września, wyszły na zatokę i zakotwiczyły w pobliżu „Mewiej Rewy”.

Jakiś czas niemcy pozostawili statki w spokoju. Rappem, w godzinach popołudniowych, gdy niespodziewająca się ataku na te małe statki handlowe załoga zeszła z pokładu na odpoczynek, nadleciały z poza zalesionych wzgórz Kepy Oksywiekiej nieprzyjacielskie samoloty i rozpoczęły bombardowanie S/s „Gdynia”.

Na statku powstał popłoch i chaos nie do opisania. Zdezorientowani ludzie poczęli wyskakiwać z kajut. Pod gradem spadających bomb i kul nie było możliwości spuszczenia na wodę szalup. Wielu z załogi poskakało do morza, zamierzając wpław dostać się do oddalonego o 5 kilometrów brzegu.

Jedna z licznych bomb trafiła wreszcie w sam środek statku. Spadła prosto na maszynię. Nastąpił straszliwy wybuch — jednocześnie i bomby i kotła parowego. Ci, którzy nie zdążyli lub nie zdołali skoczyć do morza, wylecieli w powietrze.

Z trzydziestu pięciu osób, jakie wówczas znajdowały się na statku, zaledwie sześć zdołało się uratować. Zginął wtedy m. in. popularny dyrektor Szkoły Morskiej Kosko.

Płynących rozbitków lotnicy niemieccy — zgodnie ze swymi zwyczajami — ostrzeliwali z karabinów maszynowych i ciskali na nich bomby. Wielu zginęło już w wodzie.

Podobny los spotkał zakotwiczony w odległości paru kilometrów S/s „Gdańsk”.

Tam jednak załoga, widząc, co się święci, spuściła na wodę szalupy ratownicze. Po zatopieniu „Gdyni” samoloty niemieckie poczęły bombardować „Gdańsk”. Statek otrzymał parę celnych trafień i zatonał.

Większość ludzi z S/s „Gdańsk” ocalała. Zginęło zaledwie parę osób. W czasie spuszczenia szalup na wodę poniósł tragiczną śmierć starszy oficer „Gdańska” por. Müller. Został on zaduszony popłatanyymi zwojami lin.

Ucieczka

Łodzi podwodnych

Pięć polskich łodzi podwodnych, a mianowicie: ORP „Orzeł”, ORP „Ryś”, ORP „Sep”, ORP „Wilk” i ORP „Żbik”, z wybuchem wojny znalazły się w nader ciężkim położeniu. Nie miały one żadnej bazy ochronnej w postaci np. betonowych wodnych schronów. Pozostawiane w porcie, z uwagi na ciągłe naloty nieprzyjacielskie, nie było możliwe. Łodzie w dzień wypływały na morze, a tylko na noc mogły i to na krótko przybijać do wojennego portu na Helu.

Ale i na morzu, a raczej w morzu, nie było dobrze. Jak na złość, śliczna pogoda wrześniowa w 1939 roku sprzyjała nieprzyjacielowi. Trudno było się ukryć w spokojnych, przezroczystych wodach płytkiego Bałtyku przed okiem samolotów i hydroplanów niemieckich, ciskających bomby lotnicze i głębinowe.

Pierwszy uszkodzony został ORP „Sep” i nie widząc możliwości naprawienia uszkodzeń udał się do Szwecji, gdzie został internowany. Po pewnym czasie zjawiają się tam kolejno z mniejszymi lub większymi uszkodzeniami ORP „Ryś” i ORP „Żbik”, ten ostatni dopiero 20-go września. Wszystkie trzy okręty zostały przez władze szwedzkie internowane i obecnie mają powrócić niedługo do Kraju.

Inaczej było z dwoma pozostałymi naszymi łodziami podwodnymi.

ORP „Orzeł” przed samą kapitulacją Helu płynię do Tallina, chcąc tam wysadzić na ląd chorego dowódcę okrętu. Estońscy jednak internują statek, rozbrajają go, zabierają mu mapy morskie i przyrządy nawigacyjne. Sytuacja, zdawałoby się, bez wyjścia.

Ale od czego sławna na cały świat brawura polskiego żołnierza! Załoga naradza się i postanawia pod dowództwem zastępcy komendanta, kapitana Grudzińskiego, pokryjomu wypłynąć na morze. Istotnie, pewnej nocy zmylono pilnujące internowany okręt warty i ORP „Orzeł” — uciek!

Bez map i przyrządów nawigacyjnych! Istne szaleństwo!

Ale szalonym podobno Pan Bóg sprzyja. Naszym marynarzom z wariackiego „Orła”

sprzyjał na pewno. Ku niebywalej sensacji całego świata ORP „Orzeł” dotarł szczęśliwie do Anglii.

Ostatni ORP „Wilk” podążył w ślady poprzednika. Przekradł się on przez strzeżone mocno przez Niemców wejście do cieśniny Belt i Sund i dopłynął nienszkodzony do brzegów angielskich. Po dziś dzień wchozi on w skład naszej floty wojennej.

Krzywdzącym byłoby dla naszych łodzi podwodnych nie wspomnieć, że wykonały one i swe zadanie bojowe na Bałtyku. Dzieki nim Niemcy skrupami byli w ruchach swych okrętów, obawiając się stoperdowania. Pancernik „Schleswig-Holstein” odważył się opuścić bezpieczne wody portu gdańskiego dopiero w drugiej połowie września i nie mógł wziąć skutecznego udziału w zdobywaniu polskich punktów oporu na Wybrzeżu z Helem na czele.

Kłamliwa zawsze propaganda niemiecka głosiła światu, że wszystkie nasze łodzie podwodne zostały już w pierwszych dniach wojny zatopione. W rzeczywistości — nie zginęła wówczas ani jedna.

Możnaby tak w nieskończoność snuć opowiadania o bohaterstwie polskim i jednocześnie polskiej martyrologii w pamiętnych dniach września niezapomnianego 1939 roku. Wszystkie one dowiodą nam jednego: Wybrzeże wytrzymało na posterunku, wypełniło swe zadanie wojenne. Wszakże Hel bronił się najdłużej i skapitulował już wówczas, gdy cała Polska zajęta została przez wroga!

Ustąpiło Wybrzeże przed przewagą sił. To trudno. Ale wykazało dobitnie, że Polska zawsze może na nie liczyć!...

Kontec.

Terror w greckiej Macedonii

BELGRAD, (Polpress). — W ostatnich dniach do miast jugosłowiańskich Bitol i Krypel przybywają liczne rzesze uchodźców z greckiej Macedonii. Według ich relacji — terror faszystów greckich zwiększa się z każdym dniem. W okręgu Kawlari większość wsi została opuszczona przez mieszkańców, którzy chronią się do lasów przed prześladowaniami bojówek faszystowskich. Wielu mieszkańców zostało wysłanych do więzień w Tessalii. W okręgu Gumenzi znany faszysta pułkownik Wikos, który w czasie okupacji służył Niemcom, a obecnie służy władzom greckim, zabronił Macedończykom opuszczania miejsca ich zamieszkania. Prawie co noc bojówki faszystowskie pod pretekstem przeprowadzania rewizji grabią mieszkania Macedończyków. W okręgu Kostur władze wydały zarządzenie, nakazujące wywieszenie na bramach domów spisu osób, które schroniły się do Jugosławii. Domy te są systematycznie rewidowane i ograbiane przez żandarmerie

i bojówki terrorystyczne. Uchodźcy opowiadają, że aresztowania są codziennym zjawiskiem we wsiach i miasteczkach greckiej Macedonii. Kilka dni temu oddział żołnierzy i żandarmerii otoczył wieś Dolny Pożar. Przeprowadzono rewizję podczas której aresztowano kilkadziesiąt osób i ciężko raniło kilkunastu Macedończyków znanymi z ich swych przekonań demokratycznych. Uciekinierzy stwierdzają z rozpaczą, że okrucieństwa faszystów greckich mała się różnią od potwornych prześladowań włoskich i niemieckich okupantów. Terror faszystów jest jawnie popierany przez oficjalne władze greckie. We wsi Prekopan bojówka faszystowska ciężko pobiła kilkunastu Macedończyków. Jeden z nich, Tamos Temow, zmarł na skutek odniesionych ran. Mieszkańcy wsi wysłali delegację do władz greckich, donosząc o wypadku i prosząc o opiekę. Skutek był taki, że trzech członków delegacji zostali aresztowani i dotychczas przebywają w więzieniu w mieście Kostur.

Strajki w Grecji trwają nadal

ATENY, (Polpress). — Władze greckie i t. zw. organizacje „narodowe”, które w rzeczywistości są organizacjami faszystowskimi, dokładają wszelkich starań, żeby złamać strajki, które mnożą się obecnie w Grecji. Policja oraz faszystowskie organizacje „chitosów” rozpędzają zebrania i aresztują strajkujących. Zdarza się często, że uzbrojeni „chitosi” zjawiają się na samochodach ciężarowych w dzielnicach robotniczych i zmuszają siłą strajkujących robotników do udania się do fabryk i na miejsca pracy. Wśród strajkujących robotników w Atenach aresztowano ponad 500 osób. Wśród nich znajduje się znany przywódca robotników Mostrojanis oraz wielu działaczy związków zawodowych. Cała prasa grecka oprócz dzienników Frontu Wyzwolenia Narodowego prowadzi zażartą propagandę przeciwko strajkującym. Mimo to w coraz liczniejszych przedsiębiorstwach ogłaszane są strajki. Robotnicy w największej

fabryce chemicznej Kanelopulosa porzucili pracę. Zastrajkowali również pracownicy fabryk tytoniowych w Pireusie. Związek zawodowy fabryk obuwi zapowiedział strajk w razie nieprzyjęcia przez pracodawców słusznych postulatów robotniczych. Wybuchły również strajki w Salonikach oraz w prowincjach Patra, Wolos i Kalamata. Pracownicy pięciu fabryk włókienniczych w mieście Wolos zagrozili strajkiem i otrzymali 100 proc. podwyżkę płac. Właściciele dwóch fabryk w Salonikach również musieli zgodzić się na słuszne żądania pracowników. Także w Atenach w niektórych fabrykach płace zostały podwyższone o 75 proc. Zagwarantowano poza tym przydziały żywności i opału. Rząd nie chce zgodzić się na ogólną podwyżkę płac, twierdząc, że grozi to inflacji, obiecując natomiast przydziały w naturze, które jednakże nie są nigdy wydawane, albo też wydawane z wielkim opóźnieniem i częściami.

Wybory samorządowe wskaźnikiem w wyborach powszechnych

PARYŻ. — Wejść napływające dane co do wyników wyborów samorządowych we Francji ujawniają ogromne zwycięstwo francuskiej partii lewicowych. Największy sukces odniosła partia socjalistyczna — stronnictwo Leona Bluma. Nowa partia republikańska, będąca stronnictwem generała de Gaulle'a odniosła również wielki sukces, czego jawnym dowodem był wybór 6-ciu ministrów obecnego gabinetu. Komuniści również rozszerzyli swój stan posiadania.

Korespondenci dyplomatyczni są zdania, że wyniki wyborów samorządowych są bezwzględny wskaźnikiem co do wyniku wyborów powszechnych, które odbędą się w październiku.

OSWIADCZENIE KIEROWNIKA URZĘDU CEN USA

NOWY JORK, (Polpress). — Kierownik Urzędu Cen Stanów Zjednoczonych Bowles oświadczył przedstawicielom prasy, że w przyszłym roku dochód narodów Stanów Zjednoczonych zmniejszy się o 25 miliardów w porównaniu z rokiem bieżącym.

Podczas nadchodzącej zimy liczba bezrobotnych osiągnie cyfrę 7 do 8 mil. przy czym połowa przypadnie na zdemobilizowanych żołnierzy.

Bowles podkreślił, że zmniejszenie kontroli nad cenami może doprowadzić do inflacji której rezultatem będzie załamanie się gospodarki amerykańskiej. W związku z zakończeniem wojny produkcja amerykańska zaczyna się kureczyć. W sierpniu wskaźnik

produkcji spadł o 20 proc., wyrób stali zmniejszył się o 10 proc., produkcja energii elektrycznej o 6 proc., a ruch wagonów towarowych o 15 proc.

DE GASPARI U KOMISARZA SPRAW ZAGR. MOŁOTOWA

LONDYN, (Polpress). — Przed wyjazdem do Rzymu włoski minister spraw zagranicznych de Gaspari został przyjęty przez komisarza ludowego do spraw zagranicznych Mołotowa i odbył z nim konferencję.

WSTRZYMANIE ZATWIERDZENIA NOMINACJI ACHESONA

WASZYNGTON, (Polpress). — Senat odroczył zatwierdzenie nominacji Deana Achesona na zastępcę ministra spraw zagranicznych z powodu protestu, złożonego przez dwóch senatorów, którzy twierdzą, że Acheson obraził generała Mac Arthura. Jak wiadomo, Acheson w ostrych słowach potępił oświadczenie generała Mac Arthura o tym, że 200 tysięcy żołnierzy wystarczy dla okupacji Japonii, uważając, że generał przekracza swe kompetencje, gdyż jedynie rząd może zabierać głos w sprawach tej wagi.

STRAJK POCZTOWCÓW W NEAPOLU

RZYM, (Polpress). — W Neapolu wybuchł strajk urzędników poczty, telegrafu i telefonów. Strajkujący żądają podniesienia płac i dostosowania ich do kosztów utrzymania.

Hiszpanie wykupują dzienniki z listami Churchilla i Franco

LONDYN (Polpress). — Hiszpanie masowo przyjeżdżają do Gibraltaru i wykupują dzienniki, aby się zapoznać z treścią listów wymienionych między Churchillem a generałem Franco w październiku 1944 r. Listy te nie były opublikowane w prasie hiszpańskiej tak, że szmuglować się dzienniki gibraltarskie do Hiszpanii.

Wielu republikanów hiszpańskich uwięziono w Algeciras i La Linea.

SPECJALIŚCI SZWAJCARSCY CHCĄ DOPOMÓC W ODBUDOWIE EUROPY

BERN, (Polpress). — W Zurichu odbyło się zebranie szwajcarskich inżynierów i architektów na którym omówiono udział Szwajcarii w odbudowie Europy. Stworzono specjalny urząd który będzie otrzymywał i rejestrował zapotrzebowanie specjalistów do rozmaitych krajów europejskich. Jeden delegat Stowarzyszenia Inżynierów udał się do Jugosławii, drugi wyjedzie wkrótce do Włoch.

W kilku wierszach

Paryż. W październiku odbędą się w Księżstwie Luxemburg nowe wybory do zgromadzenia ustawodawczego.

Londyn. Według danych z pierwszego września koszty utrzymania w W. Brytanii wzrosły o 165 proc. w porównaniu z okresem przedwojennym.

Sztokholm. W związku z wykryciem tajemnego składu broni koło Helsinek aresztowano 200 osób, wśród których są wysocy oficerowie fińscy.

Paryż. Marszałkowie Kesselring i Wittinghoff oraz gen. Dostler będą sądzeni we Włoszech jako przestępcy wojenni.

Moskwa. W Teheranie panuje nieopisany terror. Instytucje państwowe są obsadzone przez wojsko. Dzienniki lewicowe zostały zawieszane, a wydawcy aresztowani.

Budapeszt. Rząd węgierski ma zwrócić się do UNRRA z prośbą o pomoc.

Sydney. Przywódca opozycji australijskiej Menzies odwiedził, że Australia winna trzymać bazy na wyspie Timor, w holenderskich Indiach Wschodnich i w Nowej Kaledonii.

Rzym. W okręgu Varese odkryto spisek faszystowski. Aresztowano wiele osób.

Londyn. Ambasador turecki w Tokio, internowany ewentualnie przez władze japońskie, zaginął bez wieści.

Nowy Jork. Prezydent Truman ma zamiar udać się do Detroit, by pośredniczyć między pracodawcami a pracownikami przemysłu samochodowego.

Ateny. Profesor Varvareos prezes banku greckiego podał się do dymisji, ponieważ nie mógł się zgodzić z polityką finansową rządu.

Nowy Jork. W stanie Texas zastrajkowało 11 tys. robotników naftowych.

Zatrute strzały

Teoria i praktyka

Jeden z Czytelników donosi nam:

— Byłem na urlopie przez dwa tygodnie w pewnej wsi, odległej o trzy kilometry od miasteczka. Na trzy dni przed końcem urlopu — zaczął mnie piekielnie boleć ząb. Twarz spuchła mi, jak bania. Pomyślałem: „Nie da rady! Trzeba iść do dentysty”. Poszedłem do miasteczka. Pytam tubylców, gdzie mieszka dentysta?

Odpowiadają, że dentysta wyjechał, jest tylko jego pomocnik, technik dentystryczny.

— Ale on panu zęba nie wyrwie! — mówi mój informator.

— Dlaczego? Czy to początkujący technik?

— Skąd! Ma dwadzieścia lat praktyki! Ale zęba nie wyrwie, bo mu nie wolno. Odebrali mu prawo wykonywania zawodu. Taki przepis. Ale może pan pójdzie do kowala... Ten nie podlega żadnym Izdom Lekarskim i bez obawy wyrwie zęby, podobno nawet dosyć zręcznie!...

Dla pewności jednak poszedłem do tego technika dentystrycznego. Z początku nie chciał za żadne skarby nawet spojrzeć mi w zęby — zupełnie. W końcu był przyśłowiana darowana kobuła... W końcu jednak dał się ublażyć. Kazał mi napisać cały protokół, że on nie ponosi żadnej odpowiedzialności, że wynik zabiegu bierze na własne ryzyko. Wtedy chwycił za narzędzia — i spisał się doskonale! Jak najlepszy dyplomowany dentysta.

Nasz Czytelnik zapytuje:

— Dlaczego obecnie, gdy na odzyskanych ziemiach odczuwa się tak wielki brak dentystów, nie ma egzaminów, które by pozwoliły technikom dentystrycznym, doskonałym praktykom, pełnić swój zawód, chociaż nie posiadają dyplomu lekarza-dentysty czy stomatologa? Przecież dziś „nie ma matry, lecz chce szczerą zrobić z ciebie oficera”, a i do wyższych uczelni przyjmuje się bez matry. Czy lepiej, żeby po wsiach i miasteczkach kowale rwali zęby!...

Tyle Czytelnik. Ja nie chcę głosu zabierać. Z dentystami nie mam nic wspólnego, gdyż mam ząbki, jak perelki (w każdym jest dziurka, tylko nitkę przeuleć!). Ale dodam tylko, że sądzę, iż sprawa jest poważna i warto, żeby tak zwane miarodajne czynniki zajęły się tą sprawą!

B. Brzeziński.

KRONIKA

Uwaga, Spółdzielcy!

Po raz pierwszy od sześciu lat zbieramy się w dniu naszego święta, w Dniu Spółdzielczości, celem zrobienia przeglądu swych sił i możliwości w odbudowie odrodzonej Polski. Stajemy do szeregu, ażeby udowodnić, że spółdzielczość jest nie przemijająca efemeryda, lecz realny, głęboki ruch społeczno-gospodarczy, oparty na trwałych podstawach prawdziwej pojętej demokracji.

W dniu Spółdzielczości wszyscy bierzemy udział w naszym święcie. Tak, jak ukończeniem idei spółdzielczej i swą pracą dajecie dowód dojrzałości społeczno-gospodarczej, tak masowym udziałem w uroczystościach spółdzielczych, dacie dowód gotowości do dalszej wzmożonej działalności spółdzielczej dla dobra państwa, narodu i całej ludzkości.

Wszyscy członkowie i pracownicy poszczególnych spółdzielni naszego miasta, mają stawić się w niedzielę, dnia 30 b. m., punktualnie o godz. 8-ej rano w siedzibach swoich placówek, celem wzięcia udziału w uroczystościach Święta Spółdzielczości.

- Dotyczy to Zarządu Spółdzielni:
- Spółdz. Stow. Spożywców „Jedność”,
  - Pow. Spółdzielni Rolniczo-Handlowej,
  - Spółdz. Banku Ludowego,
  - Mleczarni Spółdzielczej,
  - Spółdz. Składnicy Materiałów Pisemnych „Oświata”,
  - Spółdz. Pracy Użyteczności Publicznej „Pionier”,
  - Kasy Pożyczkowo-Oszczędnościowej Pracowników Miejskich,
  - Spółdzielczego Banku Majstrów Fabrycznych,
  - Spółdzielni Inżynierów Budowlanej,
  - Częstochowskiej Spółdzielni Budowlanej,
  - Spółdzielni Krawców i Pokręwnych Rzemiosł,
  - Spółdzielni Elektryków „Siła i Światło”,
  - Spółdzielni Artystyczno-Wydawniczej „Słowo”,
  - Teatru Marionetek „Chochlik” Częstochowskiej Rodziny Marionetek,
  - Wojewódzkiej Spółdzielni Rybackiej,
  - Gospody Spółdzielczej,
  - Spółdzielni Pracy Pracowników i Użytkowników „Transport”,
  - Spółdzielczego Stowarzyszenia „Rzemieślnik”,
  - Spółdzielni Fryzjerów,
  - Spółdzielni Spożywców przy Fabryce Chemicznej w Aniolowie,
  - Spółdzielni Spożywców przy Hucie Częstochowa w Rakowie oraz
  - Spółdzielni Farmaceutycznej „Unia” w Wąwozie Oddział w Częstochowie.

W związku z uroczystym obchodem Dnia Spółdzielczości — 30 września r. b., Zarząd Powiatowej Spółdzielni Rolniczo-Handlowej w Częstochowie apeluje do wszystkich członków, zamieszkałych na terenie miasta i powiatu, o jak najliczniejsze wzięcie udziału w uroczystościach. Zbiórka na terenie Spółdzielni przy ul. Fabrycznej Nr. 1/8 o godz. 8-ej.

W związku z obchodem Dnia Spółdzielczości w dniu 30 września r. b. Spółdz. Inżynierów-Budowlana wzywa wszystkich swych członków do wzięcia udziału w tej uroczystości.

Zbiórka w lokalu Spółdzielni, II Aleja 24/4, dnia 30 września b. r. o godz. 8-ej rano.

Uwaga!

Kierownicy Światła i Domów Kultury

Wszelkie ankiety, które zostały przesłane do wiadomości i wykonania należy wypełnić i przesłać pocztą do Starostwa Pow. pok. 201.

Następna odprawa Kierowników Światła i Domów Kultury z powodu prac związanych z przygotowaniem odchodu „Dnia Spółdzielczości” w dniu 30 września, odbędzie się dopiero dnia 30 października.

Zniesienie czasu moskiewskiego na PKP

W następstwie całkowitego przejęcia administracji Polskich Kolei Państwowych przez polskie władze kolejowe, ustaly również i przyczyny stosowania na PKP nadal czasu moskiewskiego. W związku z tym nastąpiło w nocy z poniedziałku 24 na wtorek 25.9.45 r. przesunięcie wszystkich zegarów kolejowych o jedną godzinę wstecz i tym samym przywrócenie w kolejnictwie czasu środkowo europejskiego letniego. Przejście z czasu letniego na normalny czas środkowo europejski nastąpi w terminie późniejszym. W związku ze zmianą czasu wprowadzone zostały z dniem 25.9.45 r. obszerniejsze zmiany w rozkładzie jazdy pociągów. Szczegółowych informacji o zmianach udzielać będą referaty informacyjne na stacjach kolejowych.

Akademia „Bundu”

Z okazji 48-lecia istnienia Żyd. Partii Rob. „Bund” odbędzie się w dniu 29 b. m. o godz. 5-ej po poł. w sali Teatru Kameralnego uroczysta akademja. W programie I. referat tow. posta do K. R. N. Dr. M. Szuldynfajra, II. recytacje i deklamacje, koncert skrzypcowy słynnej skrzypkaczki Bronisławy Rotształówny i pieśni ludowe w wyk. ob. Rychtera Jerzego.

Uroczyste zakończenie turnieju szachowego

W niedzielę dn. 23 b. m. w lokalu klubu szachowego odbyła się w godz. popołudniowych uroczystość zakończenia turnieju szachowego o mistrz. m. Częstochowy. Wobec licznie zebranych gości, sympatyków i członków klubu, zagań zebranie przez klub ob. mgr. A. Czarnota. kreśląc w krótkich słowach przebieg turnieju szachowego o mistrzostwo miasta i składając zwycięzcy ob. mgr. Bogdanowi Puczyńskiemu gratulacje. Mistrzowi miasta wręczył ob. Serednicki nagrodę Prezydenta Miasta w wysokości 2000 zł. oraz pamiątkowy

dypłom, po czym mistrz wygłosił krótkie przemówienie.

Wicemistrz mgr. E. Beer otrzymał nagrodę prasy (500 zł.) oraz nagrodę klubu w postaci kilku książek szachowych. Mgr. Czarnocie wręczono zegarek na rękę, ofiarowany przez ob. Kosmulińskiego. Zdobywcę czwartego i szóstego miejsca ob. H. Skalik i ob. dyr. M. Kucharzewski otrzymali szereg wartościowych książek szachowych. Nadto cała pierwsza dziesiątka a więc ob. mgr. E. Janik, ob. H. Borkowski, ob. H. Podpiomyk, ob. M. Wiczorek i ob. dr. Z. Lisowski otrzymali artystycznie wykonane dyplomy.

Poza tym było szereg nagród specjalnych, jak np. nagroda dla najlepszego pracownika F-my „Warta” (1000 zł.) zdobyta przez mgr. Janika, dla najlepszego robotnika (500 zł.) ofiarowana przez Prezesa Rady Zw. Zaw. ob. Langiera, a zdobyta przez ob. J. Pyrkosza (F-ma Spotem), dając nagrodę dla najlepszego w turnieju żołnierza (750

zł.), którym okazał się strzelec E. Feazel — nagroda ofiarowana przez d-cę Jednostki Wojskowej pułk. Kondratowicza. Najmłodszy uczestnik turnieju ob. Wołnik otrzymał książkę szachową, jeden z najstarszych uczestników ob. Wł. Zerdziński zdobył nagrodę klubu (500 zł.) i specjalny dyplom za skuteczną i ambitną grę. Piękny gest ob. Świerżego najlepszego kupca uczestnika turnieju, który zdobył nagrodę Stow. Kupców Polskich (1000 zł.) ofiarował na pomoce naukowe Gimn. i Liceum Kup., spotkał się z ogólnym aplauzem.

Na zakończenie ob. Serednicki podziękował ob. mgr. Czarnocie za nieustraszoną pracę organizacyjną na polu szachów.

Po uroczystości rozegrane zostały ciekawe mecze między mistrzem Miasta ob. mgr. B. Puczyńskim, a por. Bogdasem, znanym mistrzem Wielkopolski z wynikiem 0:2 oraz między Czarnotą i mgr. Limbachem, znanym mistrzem i kompozytorem lwowskim z wynikiem remisowym 3½ : 3½.

Ponieważ obydwa wojskowi pobięda pewien czas w Częstochowie, wykorzystuje klub szachowy ich pobyt do zorganizowania małego turnieju z udziałem gości i czołowych mistrzów miejscowych.

Posiedzenie Miejskiej Rady Narodowej

Prezydium Miejskiej Rady Narodowej zawiadamia, że dnia 29 września r. b., to jest w sobotę, o godz. 10-ej w lokalu Teatru Miejskiego (Sala Kameralna, przy ul. Kiłińskiego Nr. 15) odbędzie się posiedzenie plenarne Miejskiej Rady Narodowej z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie,
- 2) Ślubowanie nowych członków,
- 3) Odczytanie ostatniego protokołu z posiedzenia M. R. N. z dnia 9. 8. 1945,
- 4) Sprawozdania:
  - a) z działalności Prezydium M. R. N.,
  - b) z działalności Komisji Miejskiej,
  - c) z działalności Komisji Opieki Społ.
  - d) z działalności Komisji Cennikowej

- e) z działalności Komisji Kontr. Społ.
- 5) Sprawozdanie z działalności Zarządu Miejskiego,
- 6) Dyskusja nad sprawozdaniami,
- 7) Zatwierdzenie 3-ch delegatów do Komisji Oświatowej Pow.,
- 8) Zatwierdzenie delegatów do Komisji Obyw. przy I i II Urzędzie Skarb.,
- 9) Zatwierdzenie uchwał Prez. M. R. N.,
- 10) Powzięcie uchwał na wnioski Zarządu Miejskiego,
- 11) Sprawy bieżące,
- 12) Wolne wnioski.

Obecność wszystkich członków M. R. N. na posiedzeniu jest obowiązkowa. Prosi się o punktualne przybycie.

Z posiedzenia Zarządu Częstochowskiego Tow. Przeciwgruźliczego

W dniu 14 b. m. odbyło się posiedzenie sprawozdawcze Zarządu Częstochowskiego Tow. Przeciwgruźliczego, które działalność swoją w Częstochowie prowadzi od lat 17 za pomocą Poradni Przeciwgruźliczej. — Wybuch wojny w 1939 r. przerwał działalność Poradni Przeciwgruźliczej i tym samym umożliwił wznowienie pracy w Poradni już w połowie września 1939 roku. Przez cały czas wojny Poradnia Przeciwgruźlicza współpracowała z instytucjami, jak: Zarząd m. Częstochowy, Ubezpieczal-

nia Społeczna, Rada Główna Opiekuńcza, Polski Czerwony Krzyż, Polski Urząd Repatriacyjny.

Wskutek stałych klęsk, ponoszonych przez Naród Polski, a spowodowanych przez okupanta, wyrzucaniem ludności z różnych dzielnic Polski ilość chorych stale wzrastała, a już okres po upadku powstania warszawskiego i powrót z obozów koncentracyjnych, obozów pracy, obozów różnych narodowości, obarczył Poradnię Przeciwgruźliczą nadmierną pracą, którą jednak personel lekarski i pielęgniarski w zrozumieniu doniosłości zadania opanował w zupełności.

Pracę w Poradni Przeciwgruźliczej zobrazuje najlepiej załączona tabela.

	1939 r.	1940 r.	1941 r.	1942 r.	1943 r.	1944 r.
Liczba udzielonych porad lekarskich . . .	7.996	9.704	12.835	13.646	13.289	14.427
Liczba wywiadów	560	200	731	985	731	—
Liczba badań płwociny	729	1.353	1.537	1.528	1.215	999
Liczba Odczynów Biernackiego	209	289	471	891	619	787
Liczba Dopełnień Odma Piersiowa	635	822	782	969	943	1.280
Liczba prześwietleń roentgenem	1.711	1.894	2.269	2.531	2.164	2.043

Zbrodniarz hitlerowski na szubienicy

Wyrokiem Specjalnego Sądu Karnego w Warszawie z siedzibą w Łodzi z dnia 13 sierpnia 1945 r. zbrodniarz hitlerowsko-faszystowski volksdeutsch i członek werkschutz'u Mieczysław Teichman, syn Michała i Rozalii z Golców, ur. 26.IX 1906 r.

w Częstochowie, tamże zamieszkały, został skazany na karę śmierci. Wyrok został wykonany przez powieszenie w dniu 25 września 1945 roku, o godz. 5 w miejscowym więzieniu śledczym. Tak oto sprawiedliwość stała się zadość.

Sprawozdanie Przewodniczącego Komisji Opieki Społecznej za miesiące lipiec i sierpień 1945

A. Miejski Komitet Opieki Społecznej w Częstochowie (MKOS) wydał w lipcu 102,468 porcji, w sierpniu 99,152 porcji czyli dziennie w lipcu 3,415 porcji, w sierpniu 3,305 porcji.

1. Zaopatrzone na punkcie dworcowym następujące osoby:

	w lipcu	w sierpniu
wracających z obozów hitler.	2312 osób	3587 osób
jeńców wojennych	242	—
z rob. i ob. pr. w Niemczech	10699	13133
skierowanych przez PUR.	7500	7553
żołnierzy polskich różnych	—	1396
	6300	5702

razem 27053 osób 31651 osób

Na wykarwienie podanej ilości osób zużyto:

	w lipcu	w sierpniu
zupy porcji	16120	14050
kawy porcji	18000	19228
mleka litrów	120	48,5
ciasta kg	50	82
marmelady kg	300	474
chleba przydziałowego	2480	4636
chleba białego	—	118

3. Z Kuchni Głównej wydano jednozłotowych porcji, kaloryczność przeciętna 600 pkt.)

	w lipcu	w sierpniu
z tego płatnych	50487	46805
z tego bezpłatnych	5435	5364
razem	45052	41441

3. Z trzech stołówek wydano pięciozłotowych porcji, kaloryczność przeciętna

	w lipcu	w sierpniu
ilość	1140	1070
z tego bezpłatnych	24928	19069
płatnych	3093	2220
razem	22835	16849

B. W lipcu biuro MKOS'u wydało 232 skierowania do lekarzy i wypłaciło 1500 zł. zapomóg.

W sierpniu wydano do szpitali miejskich paczki wartości 893 zł.

C. Do świetlicy mieszkającej się w Domu Katolickim parafii św. Bożka 4 razy w tygodniu uczęszcza 20

O szabrze

(parafraza z Mickiewicza)

... A ja powiem śmiało:
Szaber nie jest nauką łatwą ani małą.
Nielatwą, bo nie na tym kończy się,
jak w ręce
Zreźnie chwycić przedmiotów różnych
jak najwięcej.
Bo taki szaber modny, zda mi się,
kupiecki,
Ale nie staropolski, ani też szlachecki...

(„Pan Tadeusz”, ks. I)

S. F.

Uwaga! Uwaga! Partyzanci z konspiracji

Związek b. Partyzantów Ziemi Kieleckiej Zarząd Powiatowy w Częstochowie zawiadamia, że od poniedziałku, dn. 24 b. m., rejestracja b. uczestników konspiracji odbywać się będzie w lokalu przy ul. Śląskiej Nr. 4 w podwórzu w godz. od 10 do 16.

Z życia kulturalnego

Występy artystów Teatru Narodowego w Teatrach Miejskich w Częstochowie

Dziś w czwartek 27 b. m. o godz. 19-ej w dużej sali Teatrów Miejskich „SKIZ” przemiła komedia w 3 aktach Gabrieli Zapolskiej, która od 2 dni wypełnia po brzegi widownię doborową publicznością. Zasluga to nie tylko znakomitej autorki, ale przede wszystkim doskonalej reżyserii dyrektora Teatru Narodowego w Warszawie rez. Emila Chaberskiego i mistrzowskiej gry naszych znakomitych gości, a mianowicie: Mieczysława Cwiklińskiej, ulubienicy całej Polski, oraz Jędrzeja Baranówny, Wiktora Biegańskiego i Tadeusza Wesołowskiego, artystów Teatru Narodowego w W-wie i Teatru im. J. Słowackiego w Krakowie.

Jutro w piątek 28 b. m. o godz. 19-ej i pojutrze w sobotę, dn. 29 b. m. o godz. 16.30 i 19-ej „SKIZ” Pozostałe bilety do nabycia w kasie Teatru od godz. 10-ej do 12-ej i od 14-ej do rozpoczęcia i aktu. Tel. kasy 21-61.

Program kin

W kinie „Wolność” i „Polonia” — „Madrada”, amerykańska komedia.

W kinie „Bałtyk” — „Budujemy Warszawę”, „Swastyka i szubienica”, „Zagłada Berlina”, dodatek Pol. Kr. Filmowa Nr. 11. Początek seansów: „Wolność” i „Bałtyk” o godz. 15-ej, 17-ej i 19-ej. „Polonia” o godz. 15.30, 17.30 i 19.30.

Zabawa Tow. Przyj. Żołnierza

Tow. Przyj. Żołnierza urządza w sali Straży Ogniowej w sobotę 29 września od godz. 20-tej Zabawę Taneczną, połączoną z ciekawymi imprezami. Wystąpi tenor opery poznańskiej, chór rewerserski, wirtuozka na akordeonie, będzie też zorganizowany konkurs tańca, z nagrodami.

Wspaniała orkiestra. Bufet tam! Wstęp tylko 40 zł. Dochód przeznaczony na pomoc żołnierzom.

Zabawa taneczna Związku b. Partyzantów

Staraniem Zarządu Powiatowego Związku b. Partyzantów Ziemi Kieleckiej w Częstochowie odbędzie się w dniu 29 września 1945 r. o godz. 20-ej w sali Hotelu Polonia przy ul. Piłsudskiego Nr. 9, zabawa taneczna, na którą zaprasza b. partyzantów, członków konspiracji oraz sympatyków Związku Zarząd.

Przygrywać będzie doborowa orkiestra pod dyr. ob. Gawrona Mariana. Bufet o umiarkowanych cenach na miejscu.

Całkowity dochód przeznaczony zostanie na cele organizacyjne Związku.

żej wymienione. Do tego czasu przewieziono z Częstochowy do Bogucic 79 dzieci. Za dzieci wziął odpowiedzialność Wojewoda Śląski i da dzieciom takie warunki, na jakie stać Śląsk, a o jakich żaden z naszych zakładów sierocych w dzisiejszych warunkach marzyć nie może.

Młodzież umieszczona w Sierocińcu w Bogucicach mająca chodzić do szkoły powszechnej, ma szkołę tę na miejscu, młodzież mająca uczyć się w gimnazjum, liceum lub szkołach zawodowych, korzystać będzie z tych szkół w Katowicach, do których z Bogucic jest zaledwie kilkanaście minut drogi tramwajem.

E. W dniu 9 sierpnia MKOS utworzył półkolonie letnie. Na półkolonie przyjęto 500 dzieci, skierowanych przez Kierownictwa Szkół Powszechnych. Przyjęto dzieci najbiedniejszych rodziców oraz sieroty i półsieroty. Sierot i półsierot było 282. Kierownictwo półkolonii wraz z personelem wychowawczym oddane zostało 12 osobom, które już niedługo, krotnie brały udział w półkoloniach. Dzieci zostały podzielone na 10 drużyn po 50 osób. Do każdej drużyny została przydzielona jedna wychowawczyni. Do dyspozycji półkolonii przydzielony został budynek dawniejszego seminarium meskiego, positek przytożowały Stółka MKOS'u przy ulicy Jarosławskiej 28. Ze względu na ciasnotę w Stółce urządzono dla dzieci z półkolonii jadalnię na podwórzu.

Celem kolonii było nie tylko podwyższenie dzieci (największy przyrost wagi w ciągu trzech tygodni trwania kolonii wyniósł 4 kg), ale odcieranie ich od ulicy, dane im godziwie i wychowującej rozrywki.

F. Z początkiem miesiąca września naprzeciw dworca MKOS uruchomił punkt noclegowy, w którym na 24 godziny mogą się zatrzymać ci z obozów z Niemiec i z PUR-u, którzy czekają na pociąg.

Na prowadzenie wszystkich agend Miejski Komitet Opieki Społecznej otrzymał od Społeczności Częstochowskiej w lipcu 21.941, a w sierpniu 18.673 zł. Na utrzymanie działalności MKOS'u w Częstochowie przysłało w sierpniu w Województwa 184.000 zł i w Wojewódzkiego Komitetu Opieki Społecznej 100.000 zł. Same tylko posiłki na półkoloniach kosztowały 148.568 zł. (Dok. nast.)

